

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਜ਼ Group A Streptococcal Infections

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨਜ਼ (Streptococcal infections) ਕੀ ਹਨ?

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਸ (ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਜਾਂ ਸਟ੍ਰੈਪ) (Group A Streptococcus (GAS or “strep”)) ਜਰਾਸੀਮ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਰੋਗੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੋਗ ਕਾਰਨ ਮਮੂਲੀ ਬੁਖਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਟਾਂਵੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰਾਸੀਮ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਖੂਨ, ਪੱਠਿਆਂ ਜਾਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਤੰਤੂਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਟ੍ਰੈਪ ਥਰੋਟ (ਗਲਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ) ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ। ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਰ ਰੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਕੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਨਸ (sinus) ਦੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਲਸਿਕਾ ਗੁੰਝੀਆਂ (lymph glands) ਦੇ ਰੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (“ਇਨਵੇਸਿਵ” ਨਾਮੀ) ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗਾਂ ਫੇਫੜੇ, ਜੋੜ ਅਤੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੁਆਲੇ ਝਿੱਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਕਾਰਣ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਟਾਕਸਿਕ ਸ਼ੌਕ ਸਿੰਡ੍ਰੋਮ (streptococcal toxic shock syndrome) ਅਤੇ ਨੈਕਰੋਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਫੇਸੀਟਿਸ (necrotizing fasciitis) (ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਸ ਖਾਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਘੱਟ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਕਾਰਣ ਸਕਾਰਲੈਟ ਫੀਵਰ (scarlet fever), ਰਿਹੂਮੈਟਿਕ ਫੀਵਰ (rheumatic fever), ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਗਲੋਮੇਰਿਊਲੋਨੋਫਰਾਈਟਿਸ (glomerulonephritis) ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਟ੍ਰੈਪ ਥਰੋਟ (Strep throat) ਇਹ ਰੋਗ ਅਚਾਨਕ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ, ਸਿਰ ਦਰਦ, ਸੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਲਾਲ ਗਲਾ ਅਤੇ ਘੰਡੀ, ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਲਸਿਕਾ ਗੁੰਝੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਡ ਪੀੜ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਕਾਰਲੈਟ ਫੀਵਰ (Scarlet fever) ਇਹ ਰੋਗ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਲਾਲ ਚਟਾਕ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਫੈਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚਟਾਕ ਰੋਗਮਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਤੇ ਇਹ ਢਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚਮੜੀ ਢਿੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ

ਹਨ ਲਾਲ ਸੁੱਜੇ ਹੋਏ ਬੁੱਲ੍ਹ ਅਤੇ ਜੀਭ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ “ਸਟ੍ਰਾਬਰੀ ਵਰਗੀ ਜੀਭ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇੰਪੀਟਾਈਗੇ (Impetigo) ਇਹ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਜਰਾਸੀਮ ਸੱਟ ਜਾਂ ਝਰੀਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਕੀੜੇ ਨੇ ਕੱਟਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਐਗਜ਼ੀਮੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, [HealthLink BC File](#) (ਹੈੱਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਫਾਈਲ) #81 [Impetigo](#) ਦੇਖੋ।

ਰਿਹੂਮੈਟਿਕ ਫੀਵਰ (Rheumatic fever) ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਟ੍ਰੈਪ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਿਲ ਦੇ ਵਾਲਵ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੋਜਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਟ੍ਰੈਪ ਥਰੋਟ ਦੀ ਬੜੀ ਟਾਂਵੀਂ ਉਲਝਣ ਹੈ।

ਟਾਕਸਿਕ ਸ਼ੌਕ ਸਿੰਡ੍ਰੋਮ (Toxic shock syndrome) ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਸ ਦੀ ਇਨਵੇਸਿਵ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਟਾਂਵਾਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦਾ ਲਾਲ ਹੋਣਾ, ਰਕਤ ਚਾਪ (blood pressure) ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਦਮਾ, ਦਸਤ, ਉਲਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਠਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੁਝ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਰਾਸੀਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਾਕਸੀਨ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਨਵੇਸਿਵ ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਦੇ 20 ‘ਚੋਂ 1 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਕਸਿਕ ਸ਼ੌਕ ਸਿੰਡ੍ਰੋਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ, ਜਵਾਨਾਂ, ਛੋਟੀ ਮਾਤਾ ਵਾਲਿਆਂ, ਸੂਗਰ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ, ਪੁਰਾਨੀ ਦਿਲ ਜਾਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਜਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ [HealthLink BC File](#) (ਹੈੱਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਫਾਈਲ) #04 [Toxic Shock Syndrome](#) ਦੇਖੋ।

ਨੈਕਰੋਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਫੇਸੀਟਿਸ (Necrotizing fasciitis) ਇਹ ਬੜਾ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਸ ਖਾਣਾ ਰੋਗ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੱਠਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਮਾਸ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਫੈਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ

ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਤੰਤੂ ਜਾਂ ਅੰਗ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਮਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਮਮੂਲੀ ਜ਼ਖਮ, ਚੋਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕੱਟ, ਕੀੜੇ ਦੇ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਗੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ [HealthLink BC File](#) (ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਫਾਈਲ) #60 Necrotizing Fasciitis ਦੇਖੋ।

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੈ?

ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੀ ਏ ਐਸ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਜੋ ਐਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਨੱਕ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਪਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਛੋਟੀ ਮਾਤਾ ਵਾਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ?

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ, ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਜਿਵੇਂ ਚੁੰਮਣ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਕੱਪ, ਕਾਂਟੇ ਜਾਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ।

ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੀ ਇਲਾਜ ਹੈ?

ਇਨਵੇਸਿਵ ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਐਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨਵੇਸਿਵ ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਗਰੁੱਪ ਏ ਸਟ੍ਰੈਪਟੋਕੋਕਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

- ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਵੋ।
- ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਤੇ ਰਾਲ (ਬੁੱਕ) ਲਗੀ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟ੍ਰਾ, ਕੱਪ, ਬੋਤਲ, ਚਮਚ, ਕਾਂਟਾ, ਸਿਗਰਟ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਨਾ ਕਰੋ।

- ਆਪਣੀ ਕੂਹਣੀ ਜਾਂ ਬਾਂਹ ਜਾਂ ਟਿਸ਼ੂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਛ ਮਾਰੇ ਜਾਂ ਖੰਘੇ ਅਤੇ ਟਿਸ਼ੂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਵੋ।
- ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮ ਤੇ ਲਾਲੀ, ਸੋਜਸ਼, ਜ਼ਖਮ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਆਦ ਦਾ ਨਿਕਲਣਾ, ਬੁਖਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਦਰਦ ਦੇ ਵਧਣ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ।
- ਛੋਟੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਵੈਕਸੀਨ ਲਵੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ।
- ਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੇ ਨਾ ਜਾਓ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਐਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਨਵੇਸਿਵ ਜੀ.ਏ.ਐਸ. ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਲੋਕਲ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ।

BC Centre for Disease Control
AN AGENCY OF THE PROVINCIAL HEALTH SERVICES AUTHORITY

ਬੀ.ਸੀ. ਹੈਲਥਫਾਈਲ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ www.HealthLinkBC.ca/healthfiles/index.stm ਵੇਖੋ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਾਨਕ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਯੂਨਿਟ ਵਿਖੇ ਜਾਓ।

ਗੈਰ-ਹੰਗਾਮੀ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ www.HealthLinkBC.ca 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ ਜਾਂ **8-1-1** 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਮਦਦ ਲਈ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ 7-1-1 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ 130 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।